

nem szóltam. Ez az én privát ügyem kérék, ezt én így ajánlottam magamnak.

De azért panaszkodom.

Nem a kilépő részegért, meg a vaskaruért, hanem akik kiakarnak lépni és még nem léptek ki. Azért, mert kiakarnak lépni. Az ok miatt. Az okok milliói miatt.

Csak úgy panaszkodom édes jó Isten. Mert a többi már nem érdekes, a többi már magától értetődik.

Előbb a vaskaru ment fel az Apostolra, aztán a részeg. A részeg felemelte előbb a vaskarut.

— Mit látsz?

— Semmit, — mondta a vaskaru.

— Mert fent vagyunk, tudod-e?

— Tudom.

— Nézzél le a vízre. Gyere ide közel, úgy nézzél le. Hunyjuk be a szemünket, úgy nézzünk le. Szorítsuk össze jól a szemünket, úgy fényesebb a sötétség. Látod, hogy fényesebb?

— Látom.

— Én is látom. Látom. Fényes sötétség lángol, mint a nap . . .

Hirtelen álölelte a vaskarut, a mély víz otrombán csattant s az Apostol sötét feje megbillent utánuk.

A zseblámpámmal rávilágítottam a vízre, nem láttam a vértüket, sötét volt a víz, mintha a víz is vér lett volna. Fekete vér.

Nagy Dániel.

IRODALOM.

Erdély és a magyar irodalom.

Hogy mit köszön Erdélynek a magyar irodalom és a magyar tudomány: erről voltaképpen egy terjedelmes könyvben lehetne méltó módon beszámolni. A középkor századai óta mind a mai napig, egyre jobban növekvő súllyal szerepelnek a magyar szellemi életben erdélyi véreink: a szépirok és tudósok egyaránt.

A fényes nevek hosszú sora vonul el a hazai művelődés multjának kutatója előtt. Költők és tudósok, akiknek munkássága nélkül nem fejlődhattünk volna oda, ahol most állunk.

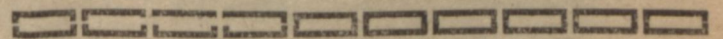
Heltai Gáspár, Dávid Ferenc, Bogáti Fazekas Miklós a XVI. században; *Gelejtai Katona István, Apáczai Cseri János, Misztófalusi Kiss Miklós, Pápai Páriz Ferenc* a XVII. században; *Mikes Kelemen, Báróczi Sándor, Barsai Ábrahám, Baróti Szabó Dávid* a XVIII. században; *Köröst Csoma Sándor, a két Bolyai, Wesselényi Miklós, Kriza János, Jósika Miklós, Kemény Zsigmond, a Telekiek, Czako Zsigmond, Salamon Ferenc, Gyulay Pál, Szász Károly, Petelei István*: örökké ragyogó nevek irodalmunk és tudományosságunk történetében.

A magyar próza művészbé tétele és a magyar történelírás fölvirágoztatása körül különösen nagyok az erdélyiek érdemei. Összetartózásunk érzésének, nemzeti öntudatunknak és jövőbeli életre-halálra való elszántságunknak egyik eleme a mult s a mult tudományát, a nemzeti történelírást, erdélyi testvéreink alapították meg és fejlesztették hosszú időn keresztül Magyarországon. Az első magyarnyelvű történetet *Heltai Gáspár*, az első magyarnyelvű világtörténetet *Benczédi Székely István* adta közre a XVI. században. Nyomukban ott, fényeskedtek *Szalárdi János, Kemény János, Bethlen Miklós, Cserei Mihály, Apor Péter* és *Bod Péter* nevei. Pusztá nevek azok számára, akik idegenül állnak a nemzeti közösség kohójában, de ideálok és szimbólumok nekünk, akiket érzésünk minden szála idefűz hazai rögözhöz.

És Erdély nemcsak a maga fiait nevelte nemzeti munkára, hanem szárnyat adott az anyaország sok kiváló elméjének is. Hogy a kolozsvári egyetem néhány évtized leforgása alatt oly áldásos tűzhelye lett a magyar tudományosságnak, hogy például *Bóhm Károly* kolozsvári társasága idején a legkitünőbb magyar filozófussá fejlődött, ez méltán lehet egyúttal Erdély büszkesége is.

Szent ez a föld! Lakói és tájai, városai és bércei itt élnek képzeletünkben és érzésvilágunkban. A költemények, drámák, regények és tudományos munkák százai szívünkbe ültették a szeretetet minden iránt, ami az erdélyi magyarság sorsával kapcsolatos. Székelyország a mi országunk s a Tisza vidéke nem kedvesebb számunkra, mint a Maros völgye. A mult, jelen és jövő összetartozásának akarata itt reszket a Kárpátok alatt.

Pintér Jenő.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Ámen.

UJ ÉLET a legmagyarabb hetilap.

FELHAJTALAK . . .

Felhajtalak keservek, szinbora

Kristálykehelyben olvadó rubin!

— Oh kinok perce, jöjj és szállj tova,

Emléked mint egy meghitt cimbora

Velem leend uj bánat éjein.

Felhajtalak, te karcsu büszke serleg,

Vágyaknak ürmét kellett edény!

Kit ajkamhoz ma gyötrődön emellek,

Üres leszesz s mint játékszert a gyermek

— *Kacér kristály — im elhajtlak én!*

Ajtay Miklós.

* **Horatius költeménye!** magyarul Csengeri Jánostól. Horatius, a római irodalom legkiválóbb költője, akinél egy költő se tett nagyobb hatást költészetünk fejlődésére (Petőfi mindig magával hordta!), mindeddig nem volt irodalmunkba úgy átültetve, hogy világirodalmi és erkölcsi hivatását teljes mértékben elvégezhetné volna. Az eddigi fordításokból t. i. hiányzott az igazi költőiség és közvetlen élvezhetőség. Csengeri János, a római Catullus, Tibullus és Propertius, valamint a görög tragikusok (Aeschylos, Sophokles, Euripides) költő-tolmácsa, a Ferenc József tud. Egyetem hirneves professzora, a magyar műfordítás elismert mestere vállalkozott arra a szép feladatra, hogy Horatiust, mint költőt, a magyar költészet virágos kertjébe átültesse olyan alakban, mely egyfelől hiven tolmácsolja az eredetét, másfelől a mai közönség izlésének is megfelel; mely nem a ránk nézve ma már idegenszerű versemértékek, hanem a költeményekben élő lélek, hang és hangulat hű visszaadását tartja szem előtt. Horatius, akinek költészete apáink, nagyapáink és dédapáink szívét és eszét formálta s akinek bölcsesége a multban megbízható kalauznak bizonyult az élet Scyllái és Charybdisei között, a magyar szívek és elmék művelésére, a nemzeti érzés erősítésére, a Gondviselés iránt való hit és bizalom ebrentartására most és a jövőben is hivatva van. A magyar Horatius két kötetben, körülbelül 36—37 iven, a Délmagyarország Hírlap és Nyomdávállalat nyomdájában fog megjelenni s a két kötet előfizetési ára 300 korona. Bolti ára jóval magasabb lesz. Előfizetések legkésőbb április hó közepéig a Szegedi Gazdasági Bank R.-T.-hoz küldendők. (Szeged, Kárász-u. 15.)